

**КІЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
УНІВЕРСИТЕТСЬКИЙ КОЛЕДЖ**

Циклова комісія економіко-математичних дисциплін і менеджменту

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи

О.Б. Жильцов
2017 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Інформаційні системи у менеджменті

галузь знань 0306 Менеджмент і адміністрування
спеціальність 5.03060101 Організація виробництва

КІЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА	
Ідентифікаційний код 02136554	
Начальник відділу моніторингу якості освіти	
Програма №	2192/17
Сєєг (підпис)	(прізвище, ім'я, по- батьково)
« _____ »	20.17 р.

Київ – 2017 рік

Робоча програма «Інформаційні системи у менеджменті» для студентів галузі
знань 0306 Менеджмент і адміністрування спеціальності 5.03060101 Організація
виробництва

Розробник: Мащакевич Олег Мар'янович, викладач-методист циклової комісії
економіко-математичних дисциплін і менеджменту Університетського коледжу
Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму схвалено на засіданні циклової комісії економіко-математичних
дисциплін і менеджменту

Протокол від «19» серпня 2017 року № 1

Голова циклової комісії

O. Головчанська

О.В. Головчанська

©_____, 20__ рік
©_____, 20__ рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів - 3	Галузь знань <u>0306</u> Менеджмент і адміністрування	Нормативна
Модулів – 3	Спеціальність 5.03060101 Організація виробництва	Рік підготовки: 4-й
Змістових модулів – 3		Семестр: 7-й
Загальна кількість годин - 108		Лекції : 6 год.
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 60 самостійної роботи студента - 48		Практичні: 36 год.
		Модульна контрольна робота: 6год.
		Самостійна робота: 48 год.
		Індивідуальні: 12 год.
		Вид контролю: залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: формування у студентів теоретичних знань та практичних вмінь у галузі організації та функціонування інформаційних систем управління персоналом, організації виробництва та торгівлі, фінансового обліку, які б дозволили їм ефективно застосовувати у майбутній професійній діяльності основні пакети прикладних програм, у тому числі і спеціалізованих, та самостійно оволодівати новими програмними засобами.

Завдання:

- ознайомлення з основами сучасних інформаційних технологій;
- ознайомлення з основними галузями застосування нових інформаційних технологій в професійній діяльності;
- ознайомлення з організацією та методологією управління підприємствами засобами програми 1С:Підприємство;
- ознайомлення з основами роботи в спеціалізованих пошукових системах та методологією пошуку інформації в комп'ютерній правовій системі Ліга:Закон;
- ознайомлення з організацією та методологією розв'язання прикладних задач в галузі управлінської діяльності в організаціях різного типу.

У результаті вивчення навчальної дисципліни у студентів мають бути сформовані такі предметні компетентності:

- розуміння організаційно-методичних основ створення і функціонування інформаційних систем управління підприємством на базі різних пакетів прикладних програм;
- усвідомлення основних правил автоматизації управління підприємством в різних галузях діяльності та в організаціях різних форм власності;
- усвідомлення ролі спеціалізованих інформаційних систем, зокрема 1С:Підприємство, в управлінні виробничими процесами на сучасному підприємстві;

- уміння використовувати стандартні шаблони та створювати власні для формування звітів, календарів, службових та доповідних записок;
- здатність застосування полів та полів форм для створення бланків фінансових документів;
- уміння застосовувати фінансові функції для аналізу економічних результатів діяльності підприємства;
- уміння використовувати ділову графіку для візуалізації результатів економічної діяльності;
- уміння створювати інформаційну базу підприємства та налаштовувати її параметри на основі інформаційної системи 1С:Підприємство;
- розуміння методів технології обліку активів, зобов'язань та капіталу підприємства;
- уміння створювати за заповнювати довідники в інформаційній системі 1С:Підприємство;
- здатність проводити облік запасів, грошових коштів, розрахунків з контрагентами засобами інформаційної системи 1С:Підприємство;
- уміння формувати регламентовані та нерегламентовані звіти засобами інформаційній системі 1С:Підприємство;
- здатність виконувати пошук законодавчих актів засобами правової комп'ютерної пошукової системи Ліга:Закон;
- усвідомлення можливостей технологій інформаційного суспільства (мережі Інтернет, сервісів Web 2.0, мобільних телекомунікаційних пристрой) для обміну інформацією та пошуку законодавчих актів;
- здатність до ефективного використання основних сервісних служб мережі Інтернет;
- здатність використання спеціалізованих професійних соціальних мереж та корпоративної пошти для ефективного управління підприємством;
- здатність до аналізу та захисту інформації, що поступає на підприємство через мережу Інтернет з використанням спеціалізованого програмного забезпечення.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Інформаційне забезпечення управління підприємством. Мережеві технології в управлінні.

- Тема 1.** Вступ. Правила техніки безпеки. Інформаційні системи та їх роль в управлінні сучасною економікою.
- Тема 2.** Законодавство України у сфері інформаційного забезпечення управління. Інформація у процесах управління. Інформаційні потоки.
- Тема 3.** Сучасні автоматизовані системи підтримки управлінської діяльності: CRM-системи; ERP-системи; MRP-системи.
- Тема 4.** Використання мережевих технологій в управлінні. Робота зі спеціалізованими ІПС. Пошук законодавчих актів у базі даних ВРУ.
- Тема 5.** Концепція та методологія пошуку інформації в ПІПС Ліга:Закон. Знайомство з версіями: Бізнес, Еліт та Enterprise.
- Тема 6.** Робота з сервісними службами в ПІПС Ліга:Закон. Сервіс «Референт».
- Тема 7.** Організація пошуку типових форм договорів, бланків та регіональних законодавчих актів.

Змістовий модуль 2. Автоматизація управлінської діяльності засобами MS Office

- Тема 1.** Створення та застосування шаблонів документів для забезпечення фінансово-економічної діяльності підприємства. засобами MS Word.
- Тема 2.** Автоматизація фінансово-економічних розрахунків засобами MS Excel. Застосування фінансових функцій.
- Тема 3.** Автоматизація фінансового аналізу інвестицій.
- Тема 4.** Застосування реляційних баз даних у фінансово-економічній діяльності підприємства. Застосування масок та умов при створенні таблиць.
- Тема 5.** Створення полів з обчисленнями у формах для зведення балансу, визначення ПДВ та інших видів податків.
- Тема 6.** Застосування запитів з параметрами та групових операцій для аналізу економічних показників діяльності підприємства.
- Тема 7.** Створення фінансових звітів діяльності підприємства засобами реляційних баз даних.

Змістовий модуль 3. Автоматизація управління підприємством засобами програми 1С:Підприємство.

- Тема 1.** Використання інтегрованих АІС у бізнесі та управлінні. Концепція 1С:Підприємство.
- Тема 2.** Створення нової бази підприємства. Робота з «помічником». Створення структури штату. Поняття про довідники та константи.

- Тема 3.** Введення початкових залишків. Створення і формування статутного фонду підприємства.
- Тема 4.** Робота з демо-версією 1С: Управління невеликою фірмою для України.
- Тема 5.** Методи оформлення проводок. Касові документи. Авансові звіти. Вилучення даних. Історія. Формування звітів.
- Тема 6.** Робота з демо-версією 1С:Управління виробничим підприємством для України.
- Тема 7.** Робота з демо-версією 1С:Документообіг.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин								
	усього	денна форма							
		у тому числі							
	1	2	3	4	5	6	7	8	9

Модуль 1

Змістовий модуль 1. Інформаційне забезпечення управління підприємством. Мережеві технології в управлінні.

Тема 1. Вступ. Правила техніки безпеки. Інформаційні системи та їх роль в управлінні сучасною економікою.	10	2					8	
Тема 2. Законодавство України у сфері інформаційного забезпечення управління. Інформація у процесах управління. Інформаційні потоки.	2	2						
Тема 3. Сучасні автоматизовані системи підтримки управлінської діяльності: CRM-системи; ERP-системи; MRP-системи.	12			2		2	8	
Тема 4. Використання мережевих технологій в управлінні. Робота зі спеціалізованими ППС. Пошук законодавчих актів у базі даних ВРУ.	2			2				
Тема 5. Концепція та методологія пошуку інформації в ППС Ліга:Закон. Знайомство з версіями: Бізнес, Еліт та Enterprise.	4			2		2		
Тема 6. Робота з сервісними службами в ППС Ліга:Закон. Сервіс «Референт».	2			2				
Тема 7. Організація пошуку типових форм договорів, бланків та регіональних законодавчих актів.	2			2				
Тема 8. Інформаційне забезпечення управління підприємством.	2							2
Разом за змістовим модулем 1	36	4		10		4	16	2

Змістовий модуль 2. Автоматизація управлінської діяльності засобами MS Office

Тема 1. Створення та застосування шаблонів документів для забезпечення фінансово-економічної діяльності підприємства. засобами MS Word.	10			2			8	
Тема 2. Автоматизація фінансово-економічних розрахунків засобами MS Excel. Застосування фінансових	2			2				

функцій.							
Тема 3. Автоматизація фінансового аналізу інвестицій.	2			2			
Тема 4. Застосування реляційних баз даних у фінансово-економічній діяльності підприємства. Застосування масок та умов при створенні таблиць.	4			2	2		
Тема 5. Створення полів з обчисленнями у формах для зведення балансу, визначення ПДВ та інших видів податків.	10			2		8	
Тема 6. Застосування запитів з параметрами та групових операцій для аналізу економічних показників діяльності підприємства.	4			2	2		
Тема 7. Створення фінансових звітів діяльності підприємства засобами реляційних баз даних.	2			2			
Тема 8. Автоматизація управлінської діяльності засобами MS Office.							2
Разом за змістовим модулем 2	36			14	4	16	2

Змістовий модуль 3. Автоматизація управління підприємством засобами програми 1С:Підприємство.

Тема 1. Використання інтегрованих АІС у бізнесі та управлінні. Концепція 1С:Підприємство.	10	2				8	
Тема 2. Створення нової бази підприємства. Робота з «помічником». Створення структури штату. Поняття про довідники та константи.	2			2			
Тема 3. Введення початкових залишків. Створення і формування статутного фонду підприємства.	4			2	2		
Тема 4. Робота з демо-версією 1С: Управління невеликою фірмою для України.	2			2			
Тема 5. Методи оформлення проводок. Касові документи. Авансові звіти. Вилучення даних. Історія. Формування звітів.	10			2		8	
Тема 6. Робота з демо-версією 1С:Управління виробничим підприємством для України.	4			2	2		
Тема 7. Робота з демо-версією 1С:Документообіг.	2			2			
Тема 8. Автоматизація управління підприємством засобами програми							2

1С:Підприємство.							
Разом за змістовим модулем 3	36	2		12		4	16
Усього годин	108	6		36		12	48

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Сучасні автоматизовані системи підтримки управлінської діяльності: CRM-системи; ERP-системи; MRP-системи.	2
2	Використання мережевих технологій в управлінні. Робота зі спеціалізованими ПС. Пошук законодавчих актів у базі даних ВРУ.	2
3	Концепція та методологія пошуку інформації в ППС Ліга:Закон. Знайомство з версіями: Бізнес, Еліт та Enterprise.	2
4	Робота з сервісними службами в ППС Ліга:Закон. Сервіс «Референт».	2
5	Організація пошуку типових форм договорів, бланків та регіональних законодавчих актів.	2
6	Створення та застосування шаблонів документів для забезпечення фінансово-економічної діяльності підприємства. засобами MS Word.	2
7	Автоматизація фінансово-економічних розрахунків засобами MS Excel. Застосування фінансових функцій.	2
8	Автоматизація фінансового аналізу інвестицій.	
9	Застосування реляційних баз даних у фінансово-економічній діяльності підприємства. Застосування масок та умов при створенні таблиць.	2
10	Створення полів з обчисленнями у формах для зведення балансу, визначення ПДВ та інших видів податків.	2
11	Застосування запитів з параметрами та групових операцій для аналізу економічних показників діяльності підприємства.	2
12	Створення фінансових звітів діяльності підприємства засобами реляційних баз даних.	2
13	Створення нової бази підприємства. Робота з «помічником». Створення структури штату. Поняття про довідники та константи.	2
14	Введення початкових залишків. Створення і формування статутного фонду підприємства.	2
15	Робота з демо-версією 1С: Управління невеликою фірмою для України.	2
16	Методи оформлення проводок. Касові документи. Авансові звіти. Вилучення даних. Історія. Формування звітів.	2
17	Робота з демо-версією 1С:Управління виробничим підприємством для України.	2
18	. Робота з демо-версією 1С:Документообіг.	2
Усього годин		36

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Бали
1	Інформаційні системи та їх роль в управлінні сучасною економікою..	8	5

2	Сучасні автоматизовані системи підтримки управлінської діяльності: CRM-системи; ERP-системи; MRP-системи..	8	5
3	Створення шаблонів документів та автоформ засобами MS Word.	8	5
4	Створення полів з обчисленнями у формах для зведення балансу, визначення ПДВ та інших видів податків.	8	5
5	Використання інтегрованих АІС у бізнесі та управлінні. Концепція 1С:Підприємство.	8	5
6	Методи оформлення проводок. Касові документи. Авансові звіти. Вилучення даних. Історія. Формування звітів.	8	5
	Разом	48	30

7. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ

Разом: 108 год., лекції – 6 год., практичні роботи – 36 год., індивідуальна робота – 12 год., модульна контрольна робота – 6, самостійна робота – 48 год.

Модулі	Назва модуля	Кількість балів за модуль	Теми лекцій	Теми семінарських занять	Теми практичних та лабораторних робіт	Самостійна робота	Види поточного контролю
Змістовний модуль I	Інформаційне забезпечення управління підприємством. Мережеві технології в управлінні.	92 бали	Вступ. Правила техніки безпеки. Інформаційні системи та їх роль в управлінні сучасною економікою.				
			Законодавство України у сфері інформаційного забезпечення управління. Інформація у процесах управління. Інформаційні потоки.				
					Сучасні автоматизовані системи підтримки управлінської діяльності: CRM-системи; ERP-системи; MRP-системи.		
					Використання мережевих технологій в управлінні. Робота зі спеціалізованими ППС. Пошук законодавчих актів у базі даних ВРУ.		
					Концепція та методологія пошуку інформації в ППС Ліга:Закон. Знайомство з версіями: Бізнес, Еліт та Enterprise.		
					Робота з сервісними службами в ППС Ліга:Закон. Сервіс «Референт».		
					Організація пошуку типових форм договорів, бланків та регіональних законодавчих актів.		
						10 балів	Модульна контрольна робота 1 (25 балів)

<p>Змістовий модуль II</p> <p>Автоматизація управлінської діяльності засобами MS Office</p>	<p>112 балів</p>	<p>Створення та застосування шаблонів документів для забезпечення фінансово-економічної діяльності підприємства засобами MS Word.</p> <p>Автоматизація фінансово-економічних розрахунків засобами MS Excel. Застосування фінансових функцій.</p> <p>Автоматизація фінансового аналізу інвестицій.</p> <p>Застосування реляційних баз даних у фінансово-економічній діяльності підприємства. Застосування масок та умов при створенні таблиць.</p> <p>Створення полів з обчисленнями у формах для зведення балансу, визначення ПДВ та інших видів податків.</p> <p>Застосування запитів з параметрами та групових операцій для аналізу економічних показників діяльності підприємства.</p> <p>Створення фінансових звітів діяльності підприємства засобами реляційних баз даних.</p>	<p>10 балів</p> <p>Модульна контрольна робота 2 (25 балів)</p>
---	-------------------------	---	--

<p>Змістовий модуль III</p> <p>Автоматизація управління підприємством засобами програми 1С:Підприємство.</p>	<p>102 бали</p>	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="padding: 5px;">Використання інтегрованих АІС у бізнесі та управлінні. Концепція 1С:Підприємство.</td><td style="padding: 5px;"></td><td style="padding: 5px;"></td><td style="padding: 5px;"></td></tr> <tr> <td style="padding: 5px;"></td><td style="padding: 5px;"></td><td style="padding: 5px;">Створення нової бази підприємства. Робота з «помічником». Створення структури штату. Поняття про довідники та константи.</td><td style="padding: 5px;"></td></tr> <tr> <td style="padding: 5px;"></td><td style="padding: 5px;"></td><td style="padding: 5px;">Введення початкових залишків. Створення і формування статутного фонду підприємства.</td><td style="padding: 5px;"></td></tr> <tr> <td style="padding: 5px;"></td><td style="padding: 5px;"></td><td style="padding: 5px;">Робота з демо-версією 1С: Управління невеликою фірмою для України.</td><td style="padding: 5px;"></td></tr> <tr> <td style="padding: 5px;"></td><td style="padding: 5px;"></td><td style="padding: 5px;">Методи оформлення проводок. Касові документи. Авансові звіти. Вилучення даних. Історія. Формування звітів.</td><td style="padding: 5px;"></td></tr> <tr> <td style="padding: 5px;"></td><td style="padding: 5px;"></td><td style="padding: 5px;">Робота з демо-версією 1С:Управління виробничим підприємством для України.</td><td style="padding: 5px;"></td></tr> <tr> <td style="padding: 5px;"></td><td style="padding: 5px;"></td><td style="padding: 5px;">Робота з демо-версією 1С:Документообіг.</td><td style="padding: 5px;"></td></tr> </table>	Використання інтегрованих АІС у бізнесі та управлінні. Концепція 1С:Підприємство.						Створення нової бази підприємства. Робота з «помічником». Створення структури штату. Поняття про довідники та константи.				Введення початкових залишків. Створення і формування статутного фонду підприємства.				Робота з демо-версією 1С: Управління невеликою фірмою для України.				Методи оформлення проводок. Касові документи. Авансові звіти. Вилучення даних. Історія. Формування звітів.				Робота з демо-версією 1С:Управління виробничим підприємством для України.				Робота з демо-версією 1С:Документообіг.		<p>10 балів</p>	<p>Модульна контрольна робота 3 (25 балів)</p>
Використання інтегрованих АІС у бізнесі та управлінні. Концепція 1С:Підприємство.																																
		Створення нової бази підприємства. Робота з «помічником». Створення структури штату. Поняття про довідники та константи.																														
		Введення початкових залишків. Створення і формування статутного фонду підприємства.																														
		Робота з демо-версією 1С: Управління невеликою фірмою для України.																														
		Методи оформлення проводок. Касові документи. Авансові звіти. Вилучення даних. Історія. Формування звітів.																														
		Робота з демо-версією 1С:Управління виробничим підприємством для України.																														
		Робота з демо-версією 1С:Документообіг.																														

8. Методи навчання

1. Пояснювально-ілюстративний метод.
2. Репродуктивний метод.
3. Дослідницький метод.
4. Метод проблемного викладу.
5. Евристичний метод.
6. Метод ділової гри.

9. Методи контролю

1. Контрольні опитування.
2. Розв'язування індивідуальних прикладних задач.
3. Тести.
4. Модульні контрольні роботи.
5. Залік.

10. Методичне забезпечення

1. Навчальні посібники.
2. Конспекти лекцій.
3. Практичні роботи та методичні рекомендації до їх виконання.
4. Опорні конспекти для самостійного опрацювання.
5. Тестові завдання.
6. Завдання для модульних контрольних робіт.

11. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота															Сума	Сума з коефіцієнтом									
Змістовий модуль 1							Змістовий модуль 2							Змістовий модуль 3								3,06			
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	MKR	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	MKR	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	MKR		
6	1	16	11	11	11	11	25	16	11	11	11	16	11	11	25	6	11	11	11	16	11	11	25	306	100
92							112							102								306	100		

Всього балів: 306

Коефіцієнт: 3,06

12. Шкала оцінювання

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною школою	Значення оцінки
A	90 – 100	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками
B	82-89	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих помилок
C	75-81	Добре – в цілому доріг рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

Очікувані результати

У результаті вивчення дисципліни студент:

- вміє створювати нескладні інформаційні системи управління на базі різних пакетів прикладних програм;
- вміє використовувати спеціалізовані інформаційні системи управління фінансами підприємства;
- вміє застосовувати засоби інформаційних систем для виконання фінансових розрахунків в різних галузях діяльності та створення регламентованих та нерегламентованих звітів;
- демонструє здатність до самостійного освоєння новітніх професійно-профільованих інформаційних систем;
- знає основні правила захисту внутрішньої інформації підприємства, їх застосування при роботі з інформаційними системами;
- вміє застосовувати фінансові функції для аналізу економічних результатів діяльності підприємства;
- вміє створювати інформаційну базу підприємства та налаштовувати її параметри на основі інформаційної системи 1С:Підприємство;
- знає технології обліку активів, зобов'язань та капіталу підприємства;
- вміє застосовувати та налаштовувати антивірусні програми для захисту від вірусоносних програм та спамів.

13. Рекомендована література Базова

1. Федосов В.Л. Автоматизоване робоче місце менеджера: Навчальний посібник.- К., 2008.- 329с.
2. Ананьєв О.М., Білик В.М., Гончарук Я.А. Інформаційні системи і технології в комерційній діяльності: Підручник.-Львів:Новий світ-2009, 2006.-584с.
3. Антонов В.М., Яловий Г.К. Фінансовий менеджмент: сучасні інформаційні технології. Навчальний посібник.-К.:”Центр видавничої літератури”, 2011.-432с.
4. Новак В.О., Макаренко Л.Г., Луцький М.Г. Інформаційне забезпечення менеджменту: навчальний посібник.- К.:Кондор,2006, 462с.
5. Степанова Е.Е. Хмелеvская Н.В. Информационное обеспечение управленческой деятельности. Москва. Форум - инфра-М 2009- 150с.

Допоміжна

1. Конституція України // Відомості Верховної Ради. – 1996. - №30. – 141
2. Про національну програму інформатизації: Закон України // Урядовий кур'єр. – 2011. – 15 січня. – С.3-12.
3. Про Концепцію Національної програми інформатизації // Відомості Верховної Ради. – 1998. - №2728.
4. Про затвердження завдань Національної програми інформатизації на 1998-2000 рр. // Відомості Верховної Ради. – 1998. - №2728.
5. Про інформацію: Закон України // Голос України. – 1992. – 13 листопада. – С. 3-5.

14. Інформаційні ресурси

1. <http://iportal.rada.gov.ua/>
2. <http://zakon4.rada.gov.ua/laws>
3. http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/radac/pd_index_n
4. uk.wikipedia.org